

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการใช้การตรวจน้ำเจาะปอดโดยเปรียบเทียบโอกาสพบผลบวกจากปริมาณน้ำที่ส่งตรวจ จำนวนต่างๆกัน ในการวินิจฉัยภาวะसरน้ำในโพรงปอดที่มีสาเหตุจากมะเร็ง

วิธีการวิจัย การศึกษาแบบพรรณนา ในผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่มีसरน้ำในโพรงปอดแบบเอกซุเดทที่ เซลล์ลิมโฟซัยท์เด่นที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ได้ทำการตรวจसरน้ำในโพรงปอดและตัดชิ้นเนื้อเยื่อหุ้มปอด เก็บข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วย การตรวจทางเซลล์วิทยา และพยาธิวิทยา โดยอาศัยเกณฑ์การวินิจฉัยมะเร็งน้ำช่องเยื่อหุ้มปอดโดยการพบ เซลล์มะเร็ง หรือลักษณะทางพยาธิวิทยาเข้าได้ และผู้ป่วยที่ไม่เข้าเกณฑ์ดังกล่าวจัดเป็นกลุ่มควบคุม โดยแบ่งसरน้ำโพรงปอดเป็นสามจำนวนในแต่ละผู้ป่วย คือ 10 มล. ,50 มล. และ 100 มล. เพื่อดูปริมาณที่เหมาะสมในการส่งตรวจทางเซลล์วิทยาที่จะให้ผลบวกมากที่สุด

ผลการศึกษา ผู้ป่วยทั้งหมด 77 ราย แบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งจากน้ำช่องเยื่อหุ้มปอด จำนวน 60 ราย วัณโรคเยื่อหุ้มปอดจำนวน 17 ราย โดยผลบวกรวมของวิธีทางเซลล์วิทยา ร้อยละ 46.55 และसरน้ำ 10 มล. ,50 มล. และ 100 มล. พบผลบวก ร้อยละ 64.29 ,67.86 และ 82.14 ของผลบวกทั้งหมด และการเพิ่มปริมาณसरน้ำแล้วพบผลบวกมากขึ้น ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนวิธีทางพยาธิวิทยาของเยื่อหุ้มปอดพบผลบวกร้อยละ 39.29 และถ้าใช้ทั้งสองวิธีพบผลบวกร้อยละ 61.67

Objective: To compare diagnostic yields of three different volumes of pleural fluid for diagnosis of malignant pleural effusion by cytopathology

Material and methods: A descriptive study was conducted in patients with lymphocytic exudative pleural effusion from December 2007 to December 2008. Diagnosis of malignant pleural effusion is made by pleural fluid cytopathology or pleural tissue biopsy positive for malignant cells. Patients with diagnosis of TB pleuritis served as a control group. Pleural fluids were divided into three different volumes of 10, 50, and 100 ml. to compare each volumes by cytopathology

Results: 60 patients and 17 controls were enrolled. In malignant effusion group ,overall yield positive cytopathology was 46.67% compared to 39.29% for pleural tissue biopsy and of specimens of 10, 50, and 100 ml showed cytopathology positive results 64.29 ,67.86 and 82.14%, respectively but no statistical significance. All TB pleuritis controlled samples reveals negative results in all volumes used for cytopathology.